

TÖÖANDJATE OOTUSED KUIDAS HOIDA EESTI ERKSANA?

TÖÖANDJAD

EESTI TÖÖANDJATE KESKLIIT

Missioon: aidata kaasa Eesti majanduse kasvule ja inimeste elatustaseme tõusule.

Liikmed: kõik peamised majandusharuliidud ja paljud Eesti suuretevõtted. Kokku esindame otse ja läbi haruliitude üle 1500 ettevõtte, mis on tööandjaks enam kui 145 000 töötajale (ca 25% kõigist töötajatest)

Eestis ainus **sotsiaalpartnerina** tunnustatud ettevõtlusorganisatsioon – esindame kõiki Eesti tööandjaid suhetes valitsusega (nt alampalk; Kutsekoja, Töötukassa ja Haigekassa nõukogud, TAN jm)

EESTI MAJANDUSE HETKESEIS

- Töötuse määr taasiseseisvunud Eesti madalaim pärast 2007. a
- Viimase 5 aasta palgakasv on kiiruselt Euroopa kolmas
- Palgatase kõrgem kui üheski teises Ida-Euroopa liikmesriigis või ka Portugalis ja Kreekas
- Puudust kannatavate palgatöötajate osakaal 2017 EL riikide 7 madalama hulgas
- 78% tööandjate hinnangul on töötajaid puudu
- Uusi otseseid välisinvesteeringuid 10 a tagusega võrreldes ca 40% vähem
- Majanduslik kindlustunne ja konkurentsivõime vähenemas

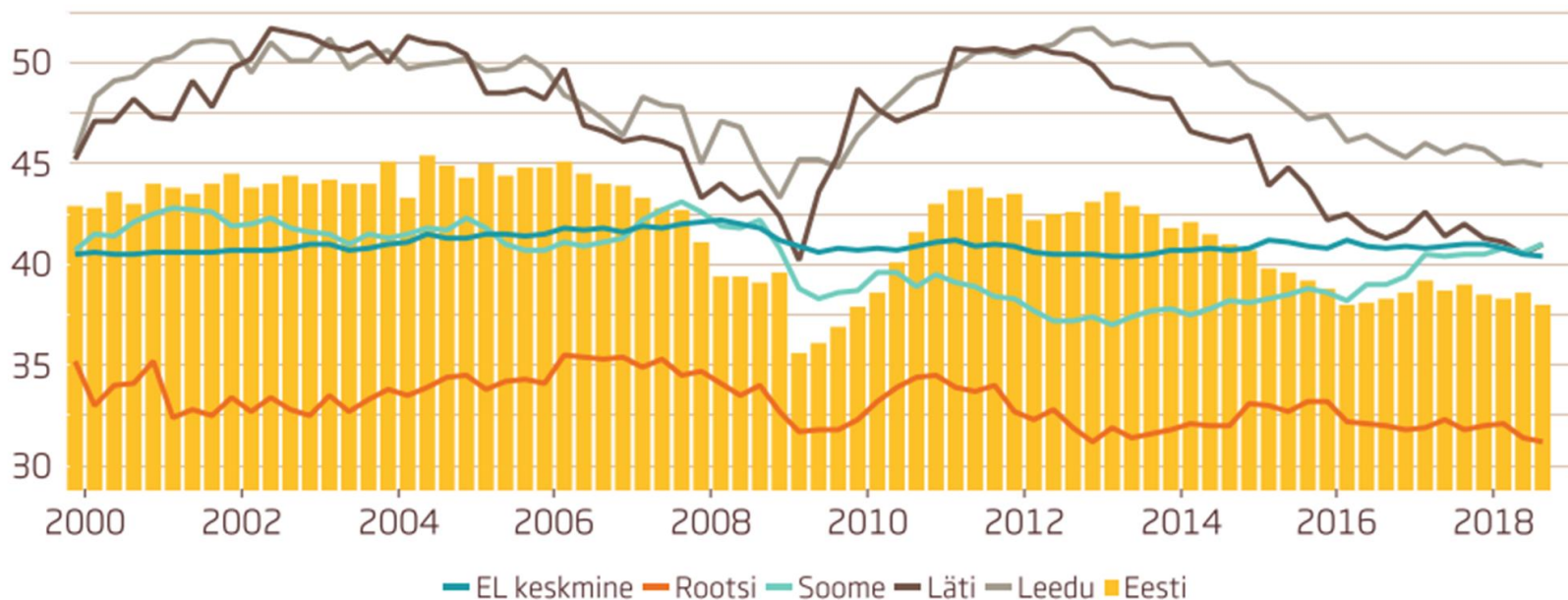
EESTI KONKURENTSIVÕIME VÄHENEB

- IMD konkurentsivõime edetabelis kukkusime kahe aastaga 5 kohta (34. koht)
- WEF konkurentsivõime edetabelis langesime kahe aastaga 3 kohta (32. koht)
- Põhilised väljakutsed IMD ja WEF edetabelite põhjal:
  - Tööjõupakkumise suurendamine
  - Tööjõu kvalifikatsiooni tõstmine ja ajakohastamine
  - Innovatsioon ettevõtetes
  - Ekspordipotentsiaali tõstmine
  - Valitsuse majandus- ja fiskaalpoliitika

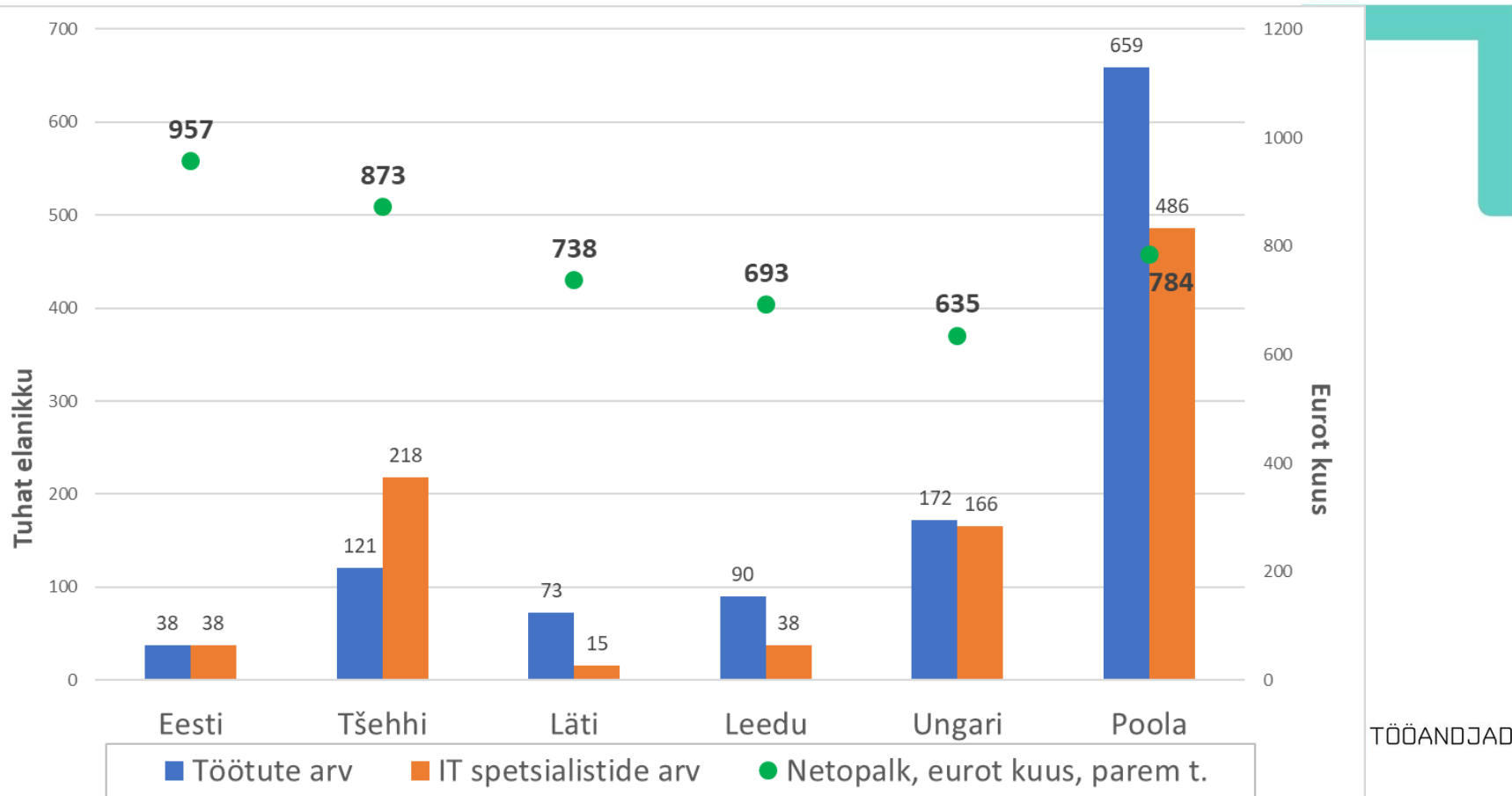
KASUMLIKKUS EL-I KESKMISEST VÄIKSEM

Tegevuse ülejääk (ligikaudu ettevõtete kasumid)

% SKP-st

EESTIS NAPIB TÖÖJÕUDU

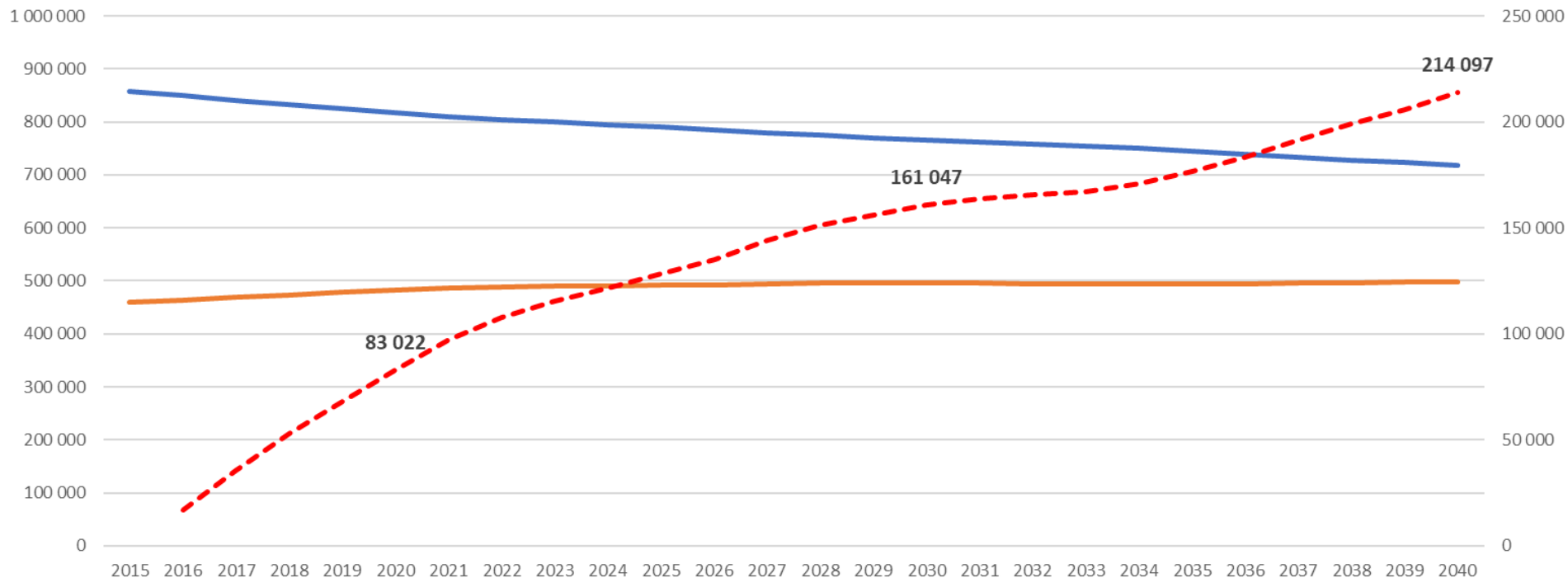

Allikas: EUROSTAT, Reinis Fischer

TÖÖANDJAD

AEG TIKSUB MEIE KAHJUKS

Rahvastikuprognosis 2015-2040

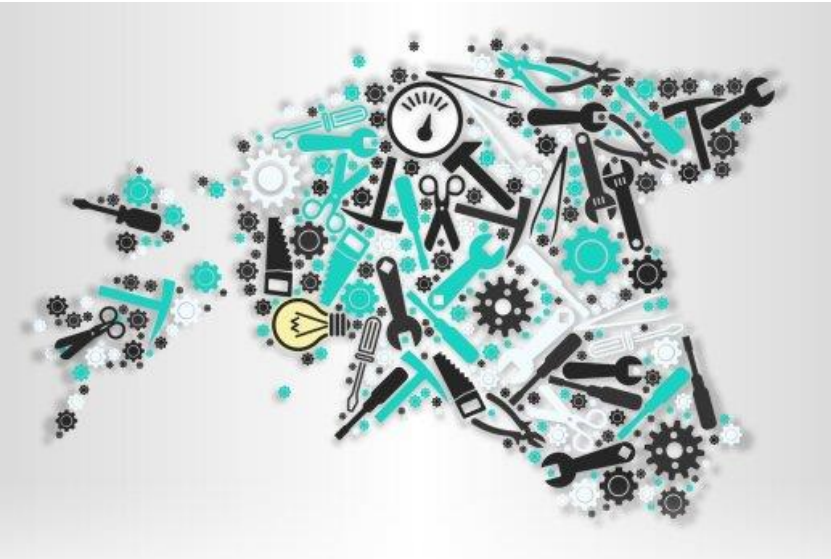

— Tööealiste arv (15-64 aastased) (vasak telg)

— Laste ja pensionealiste arv (vasak telg)

- - - Tööealiste elanike puudujääk 2015. aastaga võrreldes (parem telg)

TÖÖANDJATE MANIFEST

Konkreetsed ettepanekud riigile,
tööandjatele ja töötajatele

Iga 4 aasta tagant, sügisel enne
Riigikogu valimisi

Valmib liikmete laiapõhjalise kaasamise
ja ühistööna

Põhiküsimus 2019-2023: kas valime
arengu või saavutatu hoidmise?

TÖÖJÕU-
POLIITIKA

HARIDUS

MAKSUD

MAJANDUS-
KESKKOND

MAJANDUSKESKKOND

- Jätkata riigireformiga
- Eesti peab olema maailmale avatud - välisinvesteeringute aktiivne meelitamine
- Jätkata erastamist ja avalike teenuste erasektorile üleandmist.
- Eesti loodus- ja maavarad riigi huvides kasutusse
- Digiteerimine - riik kui tark tellija

MAKSUPOLIITIKA

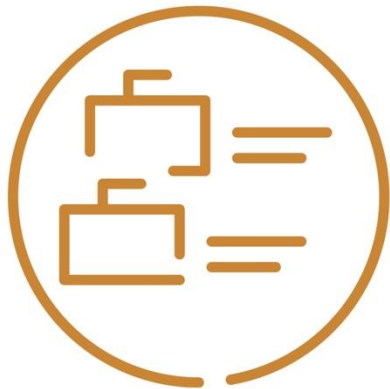
- Maksud peavad toetama Eesti ettevõtete konkurentsivõimet ja arengut
- Maksude tõstmine tuleb lõpetada (maksurahu)
- Vastutustundlik ja kestlik eelarvepoliitika
- Taastada ühtne tulumaksuvaba miinimum ja langetada aktsiisimäärad sellisele tasemele, et aktsiisikaupu ostetaks taas Eestist, mitte naaberriikidest.

HARIDUS JA TEADUS

- Riigi rahastust teadusele tõsta 1%-le SKP-st
- Hariduse ja tööturu vajaduste ühtlustamine
- Tulevikuoskuste õpetamine põhikooli – suurendada reaali- ja loodusteaduste osakaalu
- Elukestev õpe

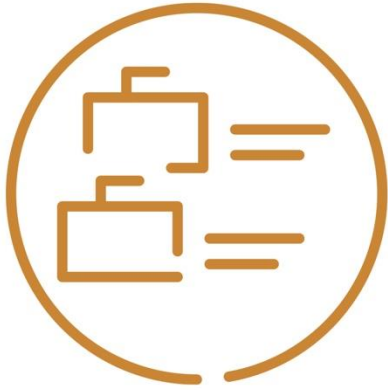
TÖÖJÕUPOLIITIKA

1. Suurendada tööturu pakkumist

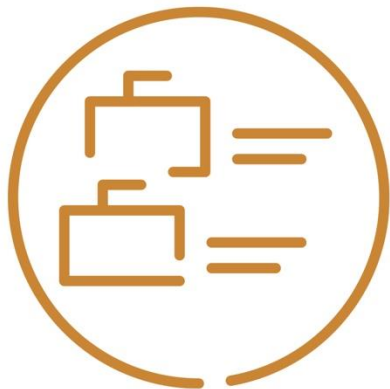
- Vähendada passiivsust soodustavaid tegureid tööturu- ja sotsiaaltoetustes ning sotsiaalkaitses
- Vähendada avaliku sektori töötajate arvu kümne aasta jooksul 3000 võrra aastas

TÖÖJÕUPOLIITIKA

- Kujundada Eestist talentide tõmbekeskus
- Kaotada spetsialistide sisserände piirarv
- Minna üle ühtsele Eesti koolile

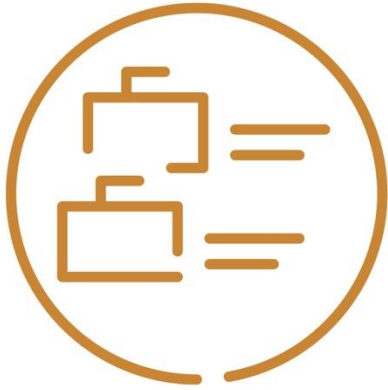
TÖÖJÕUPOLIITIKA

2. Paindlikumate töösuhete võimaldamine

- Võimaldada töölepingutes määratleda töökoormus vahemikuna
- Muuta tähtajalise töölepingu sõlmimine paindlikumaks
- Valveaja regulatsiooni paindlikumaks muutmine

TÖÖJÕUPOLIITIKA

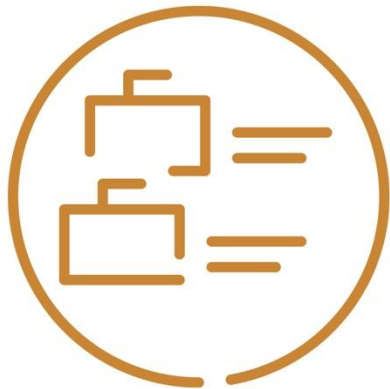

3. Tervemate töösuhete soodustamine

- Mitte karistada maksudega tööandjaid, kes panustavad oma töötajate tervisesse

TÖÖJÕUPOLIITIKA

4. Sotsiaalmaksu miinimumi kaotamine

Takistab madalama palgaga osakoormusega töökohtade loomist ja vastavate sihtgruppide hõivesse tulemist, kuna töökoht on tööandja jaoks keskmisest kallim.

Peamised sihtrühmad: kuni 25 a noored, üle 55 aastased, koolieelikute vanemad, pikaajaliselt tööturult eemal viibinud madalama kvalifikatsiooniga inimesed.

TÖÖANDJAD KIIDAVAD

- Selge lubadus riigireformiga edasi minna
- Riigile kuuluvate äriühingute erastamine
- Lubadus majandusdiplomaatiat kasvatada
- Töötajale tööandja poolt pensioni maksmise soodsamaks muutmine
- Töösuhete paindlikkus
- Euroopa Liidu õiguse tervemõistustlik kohandamine
- Kutsehariduse ja üldhariduse ühisosa kasvatamine

TÖÖANDJAD ON SKEPTILISED

- Teise pensionisamba vabatahtlikuks muutmine
- Välismaalastest ekspertide ja välistööjõu piiramine, seniste erandite lõpetamine, renditööjõu kasutamise raskemaks tegemine
- Riigiametite jõuga Tallinnast välja viimine

VIIS KÜSIMUST KOALITSIOONILE

- Kuidas me meelitame Eestisse välisinvesteeringuid, uusi moodsaid tööstusi ja tööandjaid (sh KOVides)?
- Millal tuleb õpetajate palgatõus ja kui suur?
- Kas maksurahu püsib?
- Mis on reaalsed lahendused tööjõukriisi lahendamiseks?
- Mis saab teadusrahastuse tõstmisest 1%-le?

OOTUSED SOTSIAALKOMISJONILE

- Õigusloome kvaliteet
- Kõigi eelnõude puhul analüüs – milline on mõju ettevõtluskeskkonnale ja konkurentsivõimele
- Vähem regulatsioone
- Kaasata lahenduste väljatöötamisse rohkem tööandjaid

AITÄH!

Arto Aas

tel: 5188518

arto.aas@employers.ee

www.tooandjad.ee